

# A. E. SMITH JE NAPOVEDAL BOJ NEZAPOSLTENOSTI

**ČE SO BILE TEKOM VOJNE  
MILIJARDE NA RAZPOLAGO,  
NAJ BODO TUDI V DEPRESIJI**

Bivši governor države New York je nujno predlagal veliko ljudsko posojilo. — Sestanek najuglednejših demokratov. — Kot govornika sta nastopila tudi John W. Davis in J. M. Cox. — Vsi trije so odločno nasprotovali prohibiciji, za katero potrošijo oblasti vsako leto nad sto milijonov dolarjev. — Nobena Hooverjeva obljuba se ni izpolnila.

WASHINGTON, D. C., 8. januarja. — O priliki Jacksonovega dne se je vršil v tukajšnjem Mayflower hotelu slavnostni obed, katerega se je udeležilo nad dva tisoč najodličnejših demokratov iz cele dežele.

Kot glavni govorniki so nastopili: bivši governor države New York, Alfred E. Smith, John W. Davis in James M. Cox, ki je svoječasno kandidiral za predsednika. Vsi trije so dolžili republikansko stranko, da je v veliki meri odgovorna za sedanje depresijo.

Smith je proklamiral "vojno proti nezaposlenosti, bolezni in slabi prehrani".

Ako je zamogel ameriški narod spraviti tekom vojne skupaj na milijarde dolarjev za ubijanje ljudi, je njegova sveta dolžnost, spraviti skupaj milijarde za ohranitev človeških življenj.

Governor je predlagal, naj se najame ogromno ljudsko posojilo ter naj se imenuje nekakega "diktorja", ki bo vodil zasilna dela.

Vsi trije govorniki so odločno nastopili proti prohibiciji. Smith je poudarjal, da izdajo oblasti vsako leto najmanj stotisoč milijonov dolarjev za izvedenje postave, ki je sploh neizvedljiva, ker je proti nji pretežna večina ameriškega naroda.

Nadalje je rekel, da so republikanci vedno zatrjevali, da imajo nekaj patent na blagostanje dežele. Leta 1928 so trdili, da bo delavec sit le v slučaju, če bo izvolil republikanskega predsednika. — Kandidat Hoover se je celo povzpela do trditve, da bo v slučaju republikanske zmage izginila vsa revščina.

Leto po volitvah so pa začele pokati banke, cena vrednostnim papirjem se je znižala, v industriji in trgovini je nastal zastoj, in posledica tega je, da je v deželi nad sedem milijonov delavcev brez dela in zaslužka.

Smith je dejal, da odobrava "mednarodna odgodenja" in podaljšanje kreditov, vsekakor je pa poglavitna naloga, pomagati nezaposlenim in njihovim družinam.

V tem pogledu je zvezna vlada vredna najstrožjega obsojanja, ker je vso zadevo prepustila državam, mestom in okrajem. Čakali smo, kakšen učinek bo imelo to, toda le prekmalu se je izkazalo, da okrajne oblasti ne morejo pomagati.

— Samo v mestu New Yorku, — je rekel govornik, — je sedemstotisoč nezaposlenih, med katerimi je stotisoč družinskih očetov, ki morajo vzdrževati žene in otroke. Jaz sem služil v vseh mogočih odborih, javnih in privatnih, ter zamorem vsled tega konstatirati sledeče: — mesto je dovolilo deset milijonov dolarjev, država osem milijonov, dvajset milijonov so pa darovale organizacije in posamezni državljani. Vse to je bila pa le kapljica v morje. Da rešimo problem nezaposlenosti, moramo popolnoma pozabiti na politiko ter domnevati, da se nahajajo Združene države v vojnem stanju.

## Voditelj brezposelnih pri predsedniku

### PREMOGARJEM BODO POMAGALI

Rdeči križ je določil milijon dolarjev za podporo. — Načelnik pomožnega odbora je bil proti vladni pomoči.

Washington, D. C., 8. jan. — Načelnik predsednikovega odbora za pomoč brezposelnim Walter S. Gifford je senatnemu odboru naznanil, da je Rdeči križ sklenil porabiti en milijon dolarjev za pomoč brezposelnim premočarjem v državah: West Virginia, Kentucky, Ohio, Indiana in Pennsylvania.

Gifford je senatnemu odboru tudi povedal, da je nasprotoval, da bo zvez. vlada pomagala brezposelnim ter se je zato obrnil na Rdeči križ, ki je dovolil milijon dolarjev za pomoč.

### A. BRIAND JE RESIGNIRAL

Pariz, Francija, 8. januarja. — Aristide Briand je podal svojo resignacijo ter naprosil ministrskega predsednika Lavalja, naj imenuje novega francoskega zunanjega ministra.

Stari državnik je navedel za vzrok svojega koraka bolehnost. Sedem let je bil francoski zunanji minister, v zadnjem času je pa tako oslabil, da dvomi, da bi mogel vsrčiti svojo službo v splošno zadovoljnost.

Ministrski predsednik Laval se še ni odločil, kaj mu bo odgovoril. Nekateri domnevajo, da bo sam prevzel zunanje ministrstvo ter obdržal Brianda kot ministra brez portfelja.

To bo omogočilo "apostolu miru", da bo še nadalje zastopal Francijo v svetu Lige narodov.

### UČITELJI BODO DOBILI PLAČO

Nashville, Tenn., 8. januarja. — Učitelji v državi Tennessee, ki nekateri že niso dobili od julija svoje plače, nekateri pa samo polovico, imajo sedaj lahko upanje, da dobijo plačo.

Državni kongres je dovolil, da sme izdati država bonde v znesku dva do pet milijonov dolarjev. Državni blagajnik Roy Wallace je izjavil, da bo takoj od denarja, ki se sedaj nahaja v blagajni in ki znaša \$700.000, saj deloma plača učiteljem. Država je dolžna učiteljem na zaostalih plačah \$2.600.000.

— V težkih časih je treba državljanom davčno breme olajšati, — je dejal govornik, — dočim ni vlada v tem oziru ničesar storila.

— Oči vsega sveta so obrnjene v Združene države, ki naj bi prevzele vodstvo ter uveljavile širokopotezno izpremembo. Republikanska stranka se je v tem popolnoma izjalovila. Za predsednika je treba izvoliti zmognega demokrata, ki bo prevzel vodstvo.

### BOMBA ZA JAPONSKEGA CESARJA

Korejec je vrgel bombo proti japonskemu cesarju. — Cesar se je vračal z vojaške parade.

Tokio, Japonska, 8. januarja. — Poskus usmrtiti japonskega cesarja Hirohito je bil preprečen. Oblasti zatrjujejo, da so Korejci bil zapleteni v zaroto proti cesarjevemu življenju.

Hirohito se je ravno vrnil z vojaške parade, ko je nek Korejec vrgel bombo v njegov avtomobil. Bomba ni eksplodirala in nikdo ni bil ranjen. Avtomobil se je ravno blizal vhodu v cesarsko palačo, ko je bila vržena bomba.

Takoj potem, ko je ministrstvo izvedelo o atentatu, je odstopilo, kajti je v navadi, da ministri niso dovolj pazili na varnost življenja svojega cesarja.

Cesar najbrže odstopa ne bo sprejel.

### GRŠKA HOČE IMETI AMERIŠKO PŠENICO

Atene, Grška, 8. januarja. — Grška vlada je obvestila ameriško poslanstvo, da se bo pričela pogajati z ameriško vlado za nakup večje množine ameriške pšenice na upanje.

### MORATORIJ NA GRŠKEM

Atene, Grška, 8. januarja. — Trgovci in obrtniki po deželi so sklenili, da dovolijo moratorij za eno leto posameznikom in bankam.

### BREZPOSELNI JE IMEL PRECEJ DENARJA

Washington, D. C., 8. januarja. — Eden godbenikov, ki je bil udeležen pri pohodu brezposelnih iz Pittsburgha v Washington, je imel pri sebi \$1050.

Na potu proti Kapitolu je muzikant John Cykowski omagal in je bil prepeljan v bolnišnico, kjer so pri njem našli omenjeno vsoto.

Cykowski je pozneje izpovedal, da je v juliju izgubil delo, ter je dodal:

— Imel sem nekaj denarja in sem ga imel na banki. In ko sem bil brez dela — imel sem tudi ženo, za katero sem moral skrbeti — sem dvignil denar in sem ga od tedaj nosil v svojem žepu.

Rekel je, da ni prišel kot član brezposelne skupine, temveč da je bil najet kot igralec pri godbi, ki je spremljala nezaposlene. Njegovo stanje ni nevarno.

### FARMER JE USMRTLIL PET OTROK

S kladivom je ubil pet svojih otrok. — Poškodoval ženo in enega otroka. — Samega sebe je ustrelil.

Cape Girardeau, Mo., 8. jan. — Oliver Davenport, star 50 let, je s kladivom ubil pet svojih otrok na svoji farmi v Patton, Mo. Nevarno je tudi poškodoval svojo ženo in še enega otroka, nato se je pa ustrelil z lovsko puško.

Davenport je najbrže izvršil zločin v trenutni blaznosti. Samo en otrok je ostal brez kake poškodbe.

Mrtvi so: Verda Davenport, stara 10 let, Klara 7, Rajmund 7, Louise 3 in Vanita, stara 10 mesecev. Vergie je s svojo materjo v bolnišnici. Edini sin Wooster, star 12 let, je ostal nepoškodovan.

Policija domneva, da je Davenport napadel svojo družino v spanju.

### KAČA NI PRENESLA LOČITVE

Paterson, N. J., 8. januarja. — Ravatelj Washington Market, John Harelick, je pred nekaj tedni dobil med bananami tri čevlje dolgo, zelo strupeno kačo bo. Kočo je djal vi zločebno okno in ji dal tudi belo miš, da bi jo pojedla, ako bi bila lačna.

Nek uradnik ameriške družbe za preprečevanje krutosti živalim pa je to videl in je Harelicku naročil, da mora miš vzeti z izločbenega okna, navzlic temu, da je bilo videti, da sta si kača in miš prijatelja.

Kot je izagledalo, je bila miš zelo zadovoljna, ker se je veselo izprehajala po kačnem hrbtu. Harelick je djal miš v drugo kletko poleg kače. Miš pa je po dveh dnevih poginila in od tistega časa je bila kača zelo nemirna in tudi poginila.

### KAZNJENEC NE MORE DOBITI DEDŠČINE

Topeka, Kan., 8. januarja. — Mrs. Mary Cunningham je zmagala v svoji smrti, da ne bo morilec njene hčere Karoline pomilošen.

Governor Harry Woodring je odklonil pomiloščenje Theodoru Ossfellerju, ki je star 42 let in je ustrelil svojo nekdanjo ljubico na stopnicah katedrale v Wichita, Kans., 1. avgusta 1920.

Dekletova mati je umrla v avgustu 1930. Neka določba v njeni oporoki pravi, da določijo gotovo vsoto za to, da bodo storjeni vsi postavljeni koraki, da Ossfellerju ne bo odpuščenica dosmrtna ječa. Ker je bil morilec dvakrat obsojen zaradi umora, pravi governor, ne vidi vzroka, zakaj naj bi bil pomilošen.

Ossfellerjev oče, ki je star 82 let, je skušal, da bi se kazni znižala na trideset let ječe. Ossfellerjev oče je bogat bankir in je izjavil, da bi njegov sin moral dobiti veliko dedščino. Po postavitvi države Kansas pa je Ossfeller, ker je obsojen na dosmrtno ječo, civilno mrtav.

### “ČE NE BO HITRE POMOČI, NAJ SE BOG USMILI DEŽELE!”

WASHINGTON, D. C., 8. januarja. — Glas 10,000 brezposelnih se je razlegal po trgu pred kapitolom, ko so opozorili kongres in predsednika. da je potrebno skrbeti za brezposelne, da dobijo delo. Može, izmučeni in neobriti so poslušali govor svojega voditelja duhovnika Coxa, ki je pozival kongres, da sklene nekaj, kar bi moglo olajšati delavski položaj.

Župnik je bil prijazen sprejet pri predsedniku in v zbornici, kar je bilo v velikem nasprotju s prihodom komunistov ob otvoritvi kongresa pred enim mesecem. Tedaj je bila na nogah vsa policija s strojnimi puškami.

Predsednik Hoover je župnika Coxa sprejel prijazno in je poslušal njegovo prošnjo, da bi vlada skrbela, da ljudje dobijo delo, da oni, ki ne morejo dobiti dela, prejmejo vladno podporo. Predsednik mu je odgovoril, da upa, da bo kongres sprejel njegov predlog za razna javna dela in da bo pomagano v sedanjih depresiji. Rekel je, da ga veseli, da ga more sprejeti kot zastopnika delavcev. Vlada se bo potrudila, da se zopet vrnejo razmere, ko bo vsakdo lahko opravil svoje običajno delo. — Svetovna depresija in njene posledice, — je rekel predsednik, — so kakor prava vojna.

Pred kapitolom sta senator James J. Davis in kongresnik Kelly iz države Pennsylvania pozdravila Coxa in njegove tovariše. Sprejela sta pismeno prošnjo, ki je malo pozneje bila prebrana v senatu.

Ko je Cox izročil prošnjo za pomoč, se je obrnil proti množici in jo pozval, da zopet prisežejo na zastavo Združenih držav. Vsi so se odzvali njegovemu pozivu in dvignili roke. Bilo jih je deset tisoč.

Nata so odkorakali na Arlington pokopališče ter so se molče poklonili pred grobom neznanega vojaka.

Pozneje je rekel župnik Cox, da mu je predsednik rekel da vlada stori vse, kar je mogoče, da pa ni mogoče napraviti vse naenkrat.

— Rekel sem predsedniku, — je rekel Cox, — ako ne pride takojšnja pomoč, tedaj naj Bog pomaga deželi.

Coxova procesija se je v najlepšem redu obrnila in je zopet odšla na dolgo pot proti Pittsburghu.

### POPOLAVA NA JUGU

Memphis, Tenn., 8. januarja. — Dve milji severno od Swan Lake je počil nasip. Voda je preplavila 40.000 akrov zemlje ter povzročila ogromno škodo. Sama sreča, da so prebivalci pravačasno pobegnili na varno.

### NEZAPOSLTENOST

#### NA NEMŠKEM

Berlin, Nemčija, 7. januarja. — Število nezaposlenih v Nemčiji je znašalo konec decembra 5 milijonov 666.000. V dveh tednih se je število nezaposlenih povečalo za tristo tisoč.

### ZDRAVNIK SE JE SAM OPERIRAL

Ze drugič operiral samega sebe. — Prvič se je operiral na slepem črevesu. — Zadnja operacija nevarna.

Kane, Pa., 8. januarja. — Dr. Evan O'Neil Kane, star 70 let, se je operiral sam in se v bolnišnici dobro počuti. Pred desetim leti si je sam odrezal slepo črevo.

— Operacija je dobro uspela, — je rekel dr. Kane, ko je bil prepeljan iz operacijske sobe. Bolan je bil že nekaj tednov in je slednjič dognal, da so čreva zavita.

— Ta operacija je bila zelo nevarna, — je rekel dr. Kane, — in bil sem nervozen.

Priča operacije je bil dr. H. M. Cleveland in več bolniških streljnic.

Dr. Kane je oče univerzijskega profesorja, ki je bil pred nekaj tedni pred sodiščem oproščen obdolžbe, da je svojo ženo utopil v Virginiji. Dr. Kane je zbolel tekom obravnave proti sinu.

Dr. Kane je uporabil krajevno anestetiko. Tekom cele operacije se je šalil. Operacija je trajala eno uro in tri četrti.

Na koncu pa je rekel: — To je bilo hudo, zelo hudo.

### SKRČENJE PLAČ

Washington, D. C., 8. januarja. — Posebni zbornični odbor je danes zavrnil vse predloge, ki zahtevajo, naj se kongresnikom skrajša plača.

### ŽRTVE TORNADA

Batavia, Java, 8. januarja. — Začetkom tega tedna je divjal v holandski Vzhodni Indiji strahovit vihar. Reki Bali in Lombok sta zelo narasli in preplavili okolice. Kolikor se je moglo dosedaj dognati, je utonilo trinajst belcev. Število smrtno ponesrečenih domačinov je znatno večje. Brzjavna zveza je bila tri dni prekinita.

### POZOR, ROJAKI!

Blaznikove PRATIKE so razprodane. Ne naročajte jih več, ker jih ne bomo več dobili.

Uprava Glas Naroda.



## KRATKA DNEVNA ZGODBA

## ZGODBA O VLJUDNOSTI

FR. MILČINSKI:

Drugi so morebiti drugačni, jaz pa si ne morem kaj, nego mislim, da sta prijaznost in vljudnost vredni tudi nekaj in da ni prav in lepo, odkloniti prijaznost in vljudnost in jo zatajiti samo zaradi enega kovača (kovač — 10 dinarjev) ali dveh. Prijaznost in vljudnost itak bolj malo najdeš na svetu, posebno čim prihajaš v let in so se ti stari dobri prijatelji že preseili na oni svet upam, da je boljši oziroma vsaj ni slabši od vie.

Zdi se mi, da bolj piči postajata vljudnost in prijaznost: brez oči tudi ne vidim tako dobro kakor nekdanj in se potem včasih zadnem v koga na cesti, kar mi je jako neljubo in je prvod marsikateri neprijazni in nevljudni besedi z druge strani.

Zato se gneči rad umaknem in hodim tam kjer je ni.

Pa me onj dan z jako spoštljivim klobukom pozdravi mlad mož, takorekoč gospod in me ogovori prijazno. — O, — je dejal, — pozdravljeni, gospod profesor! Srečen sem, da vas zopet vidim, gospod profesor! Vaši nauki niso padli na peščena tla, nego so vzkli, pogladi, zaveli in obrodili so in sem vam zelo hvaležen.

Resnično me je razveselila izredna prijaznost mladega moža, takorekoč gospoda, in njegova hvaležnost, zlasti ko z ozirom na svoj poklic ne zasluži profesorskega naslova, kajti sem prav za prav takorekoč davni uradnik. Tudi davni uradniki so vredni vsega spoštovanja.

Mladi mož pa je kar prekipel obline prijaznosti, tresel mi roko in je pravil, da je sedaj sedniti do vrtil vse kolokvije in indekse, prebil da je absolutorij z odličnim uspehom in je srečno prijel v varni pristan državne službe v mestu Kranj. Prav dobro da se zaveda, da se mu je na tem uspehu zahvaliti v najobilnejši meri meni, gospodu profesorju.

Cestital sem mu in izrazil upanje, da mu življenje v Kranju ugaia. Kranj poznam, Kranj da ima jako upoštevano vredno davčno moč in tudi drugače da je v Kranju dober znak.

V živih besedah se mi je zahvaljeval za prijazno zanimanje, tresel mi je roko in potem dejal, da ga sedaj pot peje na desno okoli vogala. Še enkrat mi je segel v roko in jo oberoč tresel in še to je rekel, da bi mu lahko storil izredno uslugo: njegova karijera da se namreč šele pričinja in so mu prejemki ta mah še bolj skromni oziroma jih prvi mesec sploh ni, skratka; če mu lahko pomorem s kakim kovačem — in mi ves čas ni izpuštil roke, nego jo je prisrčno tresel.

Pa sem mu odgovoril, da mu rad ustrežem s kovačem, in je bil zelo vesel in je dejal, da ne bo pozabil name, čim bo nanesla prilika, in je krenil na desno okoli vogala.

Resnično bil je jako vljuden mlad gospod in mi je le žal, da se ne spominjam, kdaj in kje je bil moj dijak. Seveda se ga ne spominjam in mi ni mogoče, da bi se ga ko sploh nikdar nisem bil profesor. Pa je nemara bila zgolj netujba z mleta na njegovi strani. Toda se mi zdi, da je prav, da sem mu dal kovača, kajti nikakor ni kazalo, da zaradi borega kovača odurno odklonim vso njegovo obilno prijaznost in vljudnost. Pa si bom kovača odtrgal pri drugih izdatkih.

Ni bilo tega 14 dni in sem šel po Dunajski cesti — namenjen sem bil na staro pokopališče, ondu ni gneče, ne žive, ne mrtve — pa začujem za seboj hitre korake in se mi na ramo položi prijazna roka. Ozrem se, pa me pozdravi jako dobrovoljen obraz, žarelo mu je lice in priklupno mu je dehtelo iz ust. — Presveta, — je dejal, — oprostite, ali me res več ne poznate? Otmene ste postali, gospodine! V vašem odeliku sem služil svoj čas. Potem me je pač zanemara kruta usoda: v Beograd. Sedaj vidim moja priložnost na državnem svetu — upam da mi bodo prisodili vse zaostale prihodnosti, okoli 60.000 Din jih bo!

Ondukajle, prevzvišeni, pri onemle Dalmatincu praznujemo moj povratek v Ljubljano. Moj delež na prijaci znaša 22 Din, ho, ho! Pa sem denar pozabil doma, oprostite, pre-  
vzvišeni, ali mi priskočite na pomoč s temi 22 Din? Ho, ho, jutri vam jih vrnem!

Za vse na svetu ne bi mogel, da prijazno vljudnost prikupno dehtega gospoda zavrnem nevljudnostjo, pa sem mu dal 22 Din in sem dejal, da se ga nič ne spominjam in ali se morebiti ne moti v osebi? Ne, se je čudil: saj sem vendar gospod direktor, predobro da me pozna.

Rekel sem, da se mi je takoj zdelo, da se gospod moti v osebi, kajti da sem policijski inspektor.

Pa se je gospodu s prikupnim duhom, nenadoma mudilo, o, — in je krenil onkraj ceste in mi je žal, da sem se mu zlagal, kajti nisem policijski inspektor niti kakorkoli v stiku s policijo in je morebiti smatral za odurno žalitev, da sem vzel v usta besedo o policiji.

Ne, žaliti ga nikakor nisem nameraval niti ni zaslužil žalitev s svojo prijaznostjo in vljudnostjo in bom onih 22 Din pršadil kod drugod, morebiti pri templjanih, saj je vreme suho.

Ampak je jako žalosten pojav, da ne razpolaga vsak dan s potrebnimi zakladi, da bi bil kos vsakih prijaznosti in vljudnosti, ako in koder jo naletiš. Prijaznost in vljudnost jako čislam, tembolj na cesti in od tujih ličnosti. Ne vem pa, ali se dogaja tudi drugim ljudem, da jih vljudno in prijazno pozdravljajo tuje ličnosti in jih nazivajo profesorje in direktorje in so potem v hipnih denarnih zadregah.

Ali sem le jaz tisti?

To bi ne bilo prav.

Ne tiči v denarjih, škoda se ti jih zdi, da bi jih po nemarnem zapravil. Toda je še bolj škoda vljudnosti in prijaznosti, da jo naj odurno zavrneš in je taka odurnost vsakokrat zelo mučna tudi onemu,

ki je oduren — vsaj meni se zdi tako!

Pa sem potem ob marsikaki priliki preudarjal kako bi se uredilo, da ne trpita vljudnost in prijaznost in tudi ne trpe obutev in druge takisto nujne potrebstine.

Pa se mi je zopet zgasil jako vljuden gospod in topot kar v stanovanju in je dejal, da po tolikih letih slučajno prihaja skozi Ljubljano, pa je čul v hotelu, da se živi. Zato da me poseča, da mi prijazno stisne roko kot nekdanjemu sotrpnu iz predzadnje gimnazijske klopi in da poljubi roko milostivi Milostiva — to je moja stara.

Kakor rečeno, prijaznost in vljudnost vsikdar čislam in sem jo čislal tudi to pot. Toda te izkušnje uče in postajaš previden in sem se spomnil: zdaj je prilika, da se rešim kovača ali dva da pa vendar nisem nevljuden. Poset je bil prav dobro običen in izredno ljubezven in sem se moral bati, njegova denarna zadrega ne bo pod 4 kovači.

Pa sem zbral še jaz vso svojo prijaznost in vljudnost. Kar najpristneje sem posetu tresel roko in sem mu dejal profesor in direktor in mu previdno nisem pustil od besede, nego sem ga prehitel, kako zelo da me veseli in to in cno in absolutorij in rigorozij in državni svet in Dalmatince in skratka, ako mi ne bi mogel pomagati iz nujne zadrege z enim kovačem ali dvema. Računal sem: zdaj ne bo mogel, da mi sam reče za denar.

Pa sem se topot uračunal.

Bil je resnično moj nekdanji sošolec in nele profesor in direktor, nego še kaj več. Moja žena ga je celo pozabila, odurno mi je stopila na nogo in ga prijazno in vljudno pozdravila. Smejala se je in me opravičevala, češ, da sem sotruden pri šaljivih listih. Pristreno se je smejala še naš poset in ga je zelo razveselila najina vljudnost. In je manjkalo le za las, da ni ostal pri kosilu. Toda to se je nehala vljudnost moje mlčestve.

## BIVANJE V INOZEMSTVU IN ZGUBA AMERIŠKEGA DRŽAVLJANSTVA

V spremstvu takozvanega strokovnjaka je neki naturalizirani državljani pred nekoliko dnevi obiskal urad za potne liste. Prišel je nedavno nazaj iz Italije, kjer je bil ostal s svojo družino dve leti. Ko je bil še v Italiji, je vprašal za nasvet nekega parobrodne agenta, ki se baje razumeva na take zadeve. Hotel je znati, kako naj bi ostal v Italiji, ne da bi zgubil ameriškega državljanstva. Agent mu je nasvetoval, naj se vrne v Ameriko za eden ali dva meseca in naj potem zaprosi za nov pasport. Ako bi se tako vračal v Združene države vsaki dve leti, bi lahko ostal ameriški državljani za večno.

Nasvet mu je ugal in kupil je potne liste od agenta. Dobil je tudi adresu od človeka v New Yorku, ki ima baje vpliv in mu bo pomagal.

V presenečenje tega državljanca ni vključ "strokovnjaku" dobil nikakega pasporta in prošnja za pasport je bila odkazana v Washington, od koder je prišel odgovor, da se mu ne izda pasport, češ da prošilec ni v stanu doprinese doka-ze, ki utegne ovreči domnevo, da se je vsled bivanja v rojstni deželji čez dve leti (oziroma v drugi inostranski deželji čez 5 let) s tem odrekel državljanstvu oziroma "ekspatriiral", kot se temu pravi. Dali so mu le kratko podaljšanje prvega pasporta, da se mu omogoči povratek v Italijo, da tam likvidira svoje posle. Po tem roku naj si izbere: ali naj se povrne s družino v Združene države in ostane državljani ali pa naj ostane v Italiji in zgubi ameriško državljanstvo.

Mr. Hoyt, pasportni agent federalne vlade je zastopniku Foreign Language Information Service naslavljal, da enaki slučajni so jako pogosti, zlasti pri Italijanih. Vse te težave izvirajo iz neznanja, kar se tiče določb zakona glede ekspatriacije. Dostikrat je kriv napaden nasvet parobrodne agentov in drugih "strokovnjakov".

Naturalizirani ameriški državljani sme iti v inozemstvo, kolikokrat je volja, ako ne ostane tam predolgo in se tam ne nastani za stalno. Zakon v tem pogledu je jasen.

Zakon pravi: Ako naturalizirani državljani je stanoval dve leti v

deželi, od koder je prišel, ali pet let v vsaki drugi inostranski državi, smatra se, da je prenehal biti ameriški državljani. Ta domneva pa se more ovreči, ako se ameriške konzulu predloži dovoljen dokaz ob pogojih, ki jih državni department predpisuje v tem pogledu.

V zmislu tega zakona je državni department določil, kake dokaze naj sprejmejo konzuli, da se ovreči domneva ekspatriacije. Vsega skupaj je sedem pogojev, pod katerimi naturalizirani državljani sme ostati daljšo dobo v inozemstvu, ne da bi izgubil ameriškega državljanstva. Ti pogoji so sledeči:

1. Ako naturalizirani državljani biva v inozemstvu kot zastopnik ameriške trgovine, ali se končno hoče povrniti v Združene države.
2. Ako se nahaja v inozemstvu radi zdravja ali poduka v posebni stroki, pa se končno hoče povrniti v Združene države.
3. Ako je ostal predolgo vsled višje sile.
4. Ako zastopa kako priznana ameriško prosvetno, znanstveno, dobrodelno ali versko organizacijo.
5. Ako so nedavno zaposleni v inozemstvu (ne pa v rojstni deželji) v kakem poklicu, za katerega so bili vzgojeni v Združenih državah.
6. Ako so učitelji v kakem zavodu v Kanadi ali Centralni Ameriki ali pa ako so tam zaposleni od ameriške družbe.
7. Ako so storili potrebne priprave za takojšnji povratek v Združene države v svrhu stalnega bivanja v Ameriki.

Ne zadostuje samo, da se eden izmed teh pogojev naglašja, marveč treba doprinese potrebne dokaze. Ako naturalizirani državljani odpotuje v svojo rojstno deželo in je tam zaposlen ter ostane več kot dve leti, nastane domneva ekspatriacije. Ako bi se hotel povrniti v Združene države je za kratek čas, ne bi odgovarjal določbi, da se mora povrniti v svrhu stalnega bivanja. Dotični naturalizirani državljani, o katerem smo začetoma govorili, bi bil lahko vprašan, da se mu potni list podaljša za kratko dobo. Ko pa bi se vrnil v Združene države po dveh letih bivanja v inozemstvu, bi dobil potni list pod pogojem, da se vrača v svrhu stalnega bivanja v Združenih državah. Ker je kratko po svojem povratku iz inozemstva zopet zaprosil za potni list, je s tem dokazal, da nima namena tukaj ostati. Zato mu je bil potni list odrečen.

Ameriški državljani, ki hoče ostati nedolgo dobo v inozemstvu, naj se vsako leto priglasijo pri najbližjem ameriškem konzulatu. Kajti, dokler tam sprejmejo njegovo registracijo, je on gotov, da pridržuje ameriško državljanstvo. Ko pa konzul ne sprejme več te registracije, mu ob enem pove, naj se povrne v Združene države, ako hoče ostati ameriški državljani. Ako je ameriški državljani ostal v inozemstvu čez dve leti, naj doprinese konzulu potrebne dokaze, da ovreče nevarnost izgube ameriškega državljanstva.

Potniki dostikrat mislijo, da je boljše zaprositi za nov pasport, ki traja dve leti, kot za podaljšanje starega na kratko dobo. To je krivo. Navadno State Department ne bo izdal novega pasporta za daljšo dobo, kot bi dovolil za podaljšanje starega pasporta. Sploh državni department skoraj nikdar ne izdaje novega pasporta, ako stari pasport je še v veljavi in se daje podaljšati.

Univerzitetni profesorji v ČSR

Konec lanskega šolskega leta so našteli na raznih češkoslovaških visokih šolah 628 rednih profesorjev, 148 izrednih profesorjev in 964 asistentov visokih šol. Poleg tega je bilo na češkoslovaških visokih šolah nastavljenih še 280 uradnikov, 119 poduradnikov in 818 služiteljev.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

## DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

## OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

NEURJE V SEVERNI

AFRIKI

POZOR ROJAKI IN UPNIKI

SAKSER STATE BANK

V LIKVIDACIJI

Iz Pariza poročajo: — Izredno slabo vreme, ki že nekaj dni traja med alžirsko in tuniško obalo, je doseglo notranjost dežele. Posebno težko je oškodovan Tunis in njegova okolica. V Tunisu in Bizerti so brzojavne in telefonske naprave popolnoma prekinjene. — Zaradi pomanjkanja električne toka so morale tvornice in podobni obrati ustaviti delo. Tudi cestnoželezniški promet popolnoma počiva. Okolice Tunisa je pod vodo. Na stotine dreves je neurje s koreninami vred izruvalo iz zemlje. Promet z vlaki je ustavljen, v neurju se je potopilo mnogo ribiških bark.

## LISTNICA UREDNIŠTVA.

H. B., Detroit, Mich. — Pošljite, da bomo prečitali. Če bo zanimivo in primerno, bomo objavili.

## Prehľad v prsih

Večkrat privede do nevarnih bolezni. Zauzavajte ga hitro z linimentom  
**PAIN-EXPELLER**

## IŠE SE SLOVENKO

dobro in pošteno, ki bi bila zmognena in izkušena negovati malega otroka in vzdrževati stanovanje. Plača po dogovoru. Ponudbe na: "Slovenski vdovec", c/o Glas Naroda, 216 W. 18. St. New York City.

Kdor je poslal banki terjatev, pa ni dobil od nje potrdila, naj piše ponj.

Vsakourstne

## KNJIGE

POUČNE KNJIGE  
POVESTI in ROMANI  
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN  
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

## Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

## MOLITVENIKI

**SVETA URA**  
v platno vez. .... 90  
v fino usnje vez. .... 150  
v najfinejšo usnje vez. .... 180  
v najfinejšo usnje trda vez. .... 180

**SKRBI ZA DUŠO**  
v platno vez. .... 90  
v fino usnje vez. .... 150  
v najfinejšo usnje vez. .... 180

**RAJSKI GLASOVI**  
v platno vez. .... 80  
v usnje vez. .... 120  
v fino usnje vez. .... 150  
v najfinejšo usnje vez. .... 160

**KVIŠKI SRCA**  
v imitirano usnje vez. .... 60  
v usnje vez. .... 80  
v fino usnje vez. .... 120  
v najfinejšo usnje vez. .... 150  
v bel celluloid vez. .... 120

**NEBESA NAŠ DOM**  
v ponarejeno .... 150  
v najfinejšo usnje vez. .... 150  
v najfinejšo usnje trda vez. .... 180

**MARIJA VARNOST**  
fino vez. .... 120  
v fino usnje .... 150  
v najfinejšo usnje trda vez. .... 160

**Hrvatski molitveniki:**  
Učiteljski, fina vez. .... 150  
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. .... 150  
najfinejšo usnje .... 160

**Angleški molitveniki:**  
(za mladičino)  
Child's Prayerbook: v barvaste platnice vezano .... 30  
v bele barve vezano .... 110  
Canto Libro No. .... 30  
fino vezano .... 25

**Key of Heaven:**  
fino vezano .... 35  
v usnje vezano .... 70  
v najfinejšo usnje vezano .... 120  
(ZA ODRASLE)

**Key of Heaven:**  
v celoid vezano .... 120  
v celoid najfinejšo vez. .... 150  
v fino usnje vezano .... 150

**Catholic Pocket Manual:**  
v fino usnje vezano .... 130

**Ave Maria:**  
v fino usnje vezano .... 140

## POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo .... 25  
Angleško-slov. in slov. angl. slovar .... 90  
Amerika in Američani (Trunk) 50  
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši .... 10

Boj nalezljivim boleznim .... 75  
Cerkniško jezero .... 120  
Domači živinozdravstvi broširano .... 125

**Domači zdravstvi po knjižnici:**  
broširano .... 125

**Govedoreja** .... 150  
**Hitri računar** .... 75

**Jugoslavija (Melik) I. zvezek** .... 150  
2. zvezek, 1-2 snopci .... 180

**Kletarstvo (Škalicky)** .... 25  
**Kratka srbska gramatika** .... 30

**Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov** .... 30

**Kako se postane državljani Z. D.** .... 25  
**Kako se postane ameriški državljani** .... 15  
**Knjiga o dostojnem vedenju** .... 50

**Kat. Katekizem** .... 60  
**Kubična Računarnica** .... 75  
**Liberalizem** .... 50

**Ljubavna in snubilna pisma** .... 35  
**Materija in energija** .... 125  
**Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka** .... 75

**Mladostnica, I. zv.** .... 50  
**II. zv.** .... 50  
(Glas skupaj 99 centov)

**Mlekarstvo** .... 150  
**Nemško-angleški tolmač** .... 140  
**Najboljša slov. kuharica, 608 str.**  
lepo vez. (Kališček) .... 50

**Nemščina brez učitelja:**  
1. del .... 30  
2. del .... 30

**Nemško-slovenski slovar** .... 225

**Največji spisovnik ljubavnih in drugih pism** .... 75

**Ojačen beton** .... 50

**Ohrano knjigovodstvo** .... 250  
**Perotinarstvo, trdo vez.** .... 180  
broširano .... 150

**Prva citanka** .... 75  
**Pravila za otroke** .... 65

**Psihčne motnje na alkoholski podlagi** .... 75

**Praktični računar** .... 75  
**Pravo in revolucija (Pitamic)** .... 30

**Predhodniki in idejni utemeljil ruskega idealizma** .... 150

**Rádio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano** .... 25  
broširano .... 175

**Računar v kronski in dinarski veljavi** .... 75

**Rični slov. italijanski in italijansko-slovenski slovar** .... 90

**Reči spisovnik vsakourstnih pism** .... 50

**Selatenje** .... 50  
**Slika iz Italije, trdo vezana** .... 90

**Slovenska narodna mladina**  
(obsega 432 strani) .... 150

**Spretna kuharica, trdo vezana** .... 145

**Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana** .... 30

**Sladno vino** .... 40

**Spelna nevarnost** .... 25

**Stoje v gospodinjstvu** .... 75

**Slovenski American Year Book** .... 150

**Učbenik angleškega jezika**  
trdo vez. .... 150  
broširano .... 125

**Učna knjiga in berilo italijanskega jezika** .... 60

**Uvod v Slovanstvo (Vidmar)** .... 150

## Pomladni Sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA  
Za Glas Naroda priredil I. H.

54

(Nadaljevanje.)

VIII.

To je bila zadnja pot Marije. Vsled mokrega in mrzlega vremena se je zelo prehladila in njeno slabotno telo, še bolj oslabiljeno vsled prečutih noči temu prehladu ni bilo kos. Po boleznih, ki ji je trajala več tednov, je vedela, da se ji bliža konec. Tiho in udano je ležala z zaprtimi očmi pod belo odejo. Gospa Omanova je vedno jokaje sedela pri njeni postelji.

— Nikar ne jokajte, ljuba tetka, — pravi Marija in odpre oči, — privoščite mi mir, ki si ga tako želim. — Marija preneha, ker ji je bilo govorjenje težko. — Čelo veseli me, — potem bom saj zopet videla moje ljube stariše in Lazota —

— Moj dragi otrok, nikar ne govorite tako. Sree se mi trga. Tako vas imamo radi, da kar ne moremo razumeti, da nas hočete zapustiti.

— Za mene je najboljša, teta. Tako sem trudna, da se veselim na dolgo spanje. Prosim, nikar ne jokajte! — Njeni tanki prsti oprimejo roko gospe in po kratkem odmoru pravi: — Nimam več veliko časa. Povedati vam moram o svoji osebi, ker sem vam dolžna toliko hvaležnosti.

— Nikar tega, Marija; nikar se ne mučite z nepotrebnim govorjenjem.

— Zdaj je vseeno, — se nasmeje Marija. — Ali mi hočete storiti majhno uslugo? Prosim vas, dajte mi iz onega predala skatulo. — Gospa Omanova ji prinese, za kar je prosila. Marija vzame iz skatule majhno skatlico in pravi: — To boste položili v mojo lupo. Prosim, obljubite mi to. Nikogar drugega ne zanima. In če pišete gospej Walterjevi, tedaj jo prosite, da naj ne pozabi mojega groba. — — — Ti-le listi pa so vas, gospa. Marsikaj sam napisala za vas. Ali hočete sedaj brati? Ne! Dobro, potem pozneje. In imejte malo potrpljenja z menoj. Nikar pa mi, prosim vas, ne očitajte onih skrivnosti. — Trudna zapre oči.

Prav tiho se odpro vrata.

— Ne, stric, samo pridite, — pravi Marija, obrne glavo in se skuša smejeti.

— Pa gotovo ste dobro spali. Ali imate še kaj vročine? — pravi dr. Oman nekam prisiljeno prijazno. Kot zdravnik je vedel najboljši, kako je ž njo da za njo ni rešitve — kvečjem še dva dni.

— Marija, zunan je nekdo, ki bi vas rad videl — ali sme?

— Kdo? Lahna rdečica se ji razlije po licih; spomin na Wolfa jo prešine. Toda to ni bilo mogoče. Saj ni mogel vedeti, da je bolna.

— Ali ne morete uganiti? Dr. Kornelius.

Marija prikaša. Takoj nato stopi mladi doktor poleg njene postelje. Vsled ginjenosti ne more govoriti besede.

Marija mu ponudi majhno, ovenelo roko.

— Lepo je to, da ste me prišli še enkrat pogledat. Kaj ne, bila ste dobra prijateljica in sva pogumno delala skupaj.

Trdno ji stisne roko; govoriti ne more. Kot skozi zavese gledajo njegove solzne oči ljubki obraz nje, ki jo je ljubil.

— Poglejte, — govori Marija z nasmehom, — ako bi sedaj bila vaša nevesta, bi vendar bilo mnogo bridkejša za naju. Samo ne pozabite svoje dobre prijateljice.

Dr. Kornelius je le v veliko silo zadušil jok, ki se mu je silil. Ne da bi rekel kako besedo, zopet naglo zapusti sobo, kajti solze so ga hotele premagati. Tako rada ga je imela, ker je bil tako dober in žal ji je bilo, da mu je povzročila bolečino.

— Kako je zunaj? Kmalu mora biti Božič, — vpraša po kratkem odmoru.

— Nikar ne govorite preveč; morate paziti nase.

— O, zdaj je vseeno. Samo pustite me. Tako dobro mi je — tako svobodno se čutim; saj nimam več nobenih bolečin. — Ali sije sonce? Še enkrat bi ga rada videla, predno grem — tako sem ga ljubila.

Mesto odgovora vstane gospa Omanova in odgrne zastore, da so se solnčni žarki razlili po sobi. Sneg je ležal po strehah in solnce je bliskalo na snegu. Marija sklene roki in reče:

— Kako lepo! Ali je mrzlo?

— Da, zelo mrzlo, — odgovori gospa Omanova.

Marija ni več godvorila; zopet je zaprla oči in je izgledala, kot da spi.

Proti večeru se je zopet zbudila. Gospa Omanova je zopet sedela pri njej.

— Prosim vas, tetka, dajte mi papir in svinčnik.

Gospa Omanova ji da, kar je želela in Marija napiše nekaj besed. Kmalu pa vpraša:

— Ali ste brali? Saj niste hudi na mene? — Zdaj se tudi pokorim za svoj greh.

Nežno ji gospa Omanova gladi lase in pravi:

— Ne, moj ljubi otrok; čutimo z vami — ne, s teboj; rekla ti bom ti. Tako radi bi te imeli svojo hčer.

Soznih oči poljubi Marijo roko dobre gospe.

— Hvala ti, mati! Kako dobro mi de! O, mati!

— Ljubi otrok, moraš ozdraviti! — Gospa Omanova se obrne stran, da Marija ne bi videla njenih solz, ki so ji neprestano polezele po licih. Ginjenost in bolest sta jo premagali.

— Še eno željo imam, — prične zopet Marija.

— In ta želja je? Kar je v mojih močeh, Marija, bom storila.

— Ako bi mogla — ako bi hotela — ali mi hočeš posredovati, da — Marija preneha. Tako težko je bilo Mariji izgovoriti to, kar ji je ležalo na srcu.

— Govori vendar, moj otrok. Vse rada storim, kar želiš.

— Rada bi — tako rada bi še enkrat govorila s stotnikom Wolfom, — se ji z veliko težavo izleče iz njenih ust in lahna rdečica se razlije po njenih bledeh licih.

Gospa Omanova jo začudeno pogleda. Ta je tedaj bil, ki ga je Marija pred leti tako zelo ljubila. Zdaj ji je bilo mnogo jasno. Njena trdna volja streei njegovemu otroku nazivlje njene slabosti — pogosta pota na pokopališče — toda ničesar ji ne omeni o tem.

— Kajpada; to se bo zgodilo. Hočeš še danes?

— Prosim, ako mogoče. In ako ne more priti, dajte mu to — o, da, ti, moja mati. — z

In izroči ji listek, ki ga je ravnokar napisala. Bilo je samo nekaj besed: — "Zadnji 'z Bogom'! Misi včasih na svojo Marijo". Gospa Omanova takoj telefonira na Wolfov dom. Wolf je bil sam pri telefonu in ga prosi, naj pride na obisk. Takoj ji obljubi in ni bilo dolgo, ko tudi pride. Pozdravi ga in pravi:

— Moja prošnja, da pridete k nam, se vam gotovo zdi čudna. Toda to je bila želja sestre Konsuelo, ki hoče z vami še enkrat govoriti — zelo je bolna.

— Kaj? Marija bolna? In tega nisem vedel! Te besede so ji potrdile njeno slutnjo.

— Da, — odgovori gospa Omanova, — in ne morem vam ta-

čiti, da je zelo slaba — nobenega upanja več. No pokopališče je bila na dan Vseh svetnikov in tam je dobila bolezen.

— O Bog, — zavzdihne Wolf in si z rokami zakrije obraz. Polagoma mu gospa Omanova razlaga potek njene bolezni do časa, ko ji je izrazila željo, da hoče še enkrat videti gospoda stotnika.

— Hvala vam, — pravi Wolf, — da ste me o tem obvestili. Ali jo morem sedaj videti?

— Da! Pred vsem pa vas prosim, da se premagujete, gospod stotnik. Najmanjša stvar jo razburi. Moj mož najbrže ne bi bil za devoljen s tem. Toda te njene želje ji nisem mogla odreči. — Tukaj, to je dala Marija za vas, — konča gospa Omanova in mu izroči listek.

V tem trenutku se zasliši zvonec.

— Oprostite za trenutek, gospod stotnik, to je Konsuelo.

— Ali je tukaj? — vpraša Marija in poizvedljivo pogleda gospo Omanovo.

— Da, otrok moj, ravnokar je prišel. Toda prosim te, ne razburjaj se.

— Naj tedaj pride — on je, ki sem ga tako neizmerno ljubila, — šepetaje — o, kako sem ti hvaležna!

Koprneče zrejo njene oči proti vratom, skozi katera je moral priti oni, ki je tako vroče hrepenela po njem. Konečno zagleda iskreno ljubljeno moža na pragu svoje sobe. Skuša se dvigniti, pa ne more. Obe roki mu iztegne v pozdrav.

— Wolf! — šepetajo njene tresoče se ustnice in blažen smeh se ji je razlije okoli usten. — Hvala ti, da si prišel, ti drag, ti moj ljubli!

Z dvema korakoma je bil pri njeni postelji. Ujudno se od strani gospa Omanova, da jima dovoli nekaj minut nemotenega svidenja.

Wolf poklekne pred posteljo in položi svoj obraz na njeno roko. Drugo roko pa Marija gladi njegove črne lase. Vsled ginjenosti Wolf ne more govoriti niti besede.

Slednjič pa pravi Marija s tresočim glasom:

— O, Wolf, to je moje največje veselje, da te še enkrat vidim! Zdaj pa lahko v miru umrem.

— Nikar ne govori tako, moja ljuba Marija; ne morem vrjeti. S tem govorjenjem mi trgaš sree.

— Na to misel se moreš navaditi, Wolf. Potem se me boš mogel tudi še spominjati, ne da bi imel pri tem kak greh. Saj tako ne moreva biti skupaj.

(Konec prihodnjic.)

## PRI POGLAVARJU SEKTE KARAIMOV

V Vilnu so mi naročili: — Ne zamudite se peljati v Troki in poročiti tamkaj Ulu Hazana, poglavarja verske ločine Karaimov.

Odkrito povem, da dotlej nisem prav nič vedel o kakih Karaimih in njihovem patrijarhu. Zaradi tega sem se odločil, da ne zmudiv ugodne prilike, da se seznanim s to zanimivostjo in tako sem nekega popoldne sedel v avto, pa hajd v Troki, ki leži blizu litvske meje kakih 40 km od Vilna.

V Trokiju leže hiše kakor venec okrog jezera istega imena. Semkaj hodijo prebivalci Vilna na letovišče in tod prireja svoje majske piknike ali majovke, kakor se imenujejo te prireditve v njihovem narečju.

Trokiško jezero je posejano s pet in tridesetimi otoci, med katerimi so nekateri prave drobtince, skriti kotički kakor nalašč za izletnike. Na nekaterih so še razvaline srednjeveških gradov in trdnjav. Po jezeru me je prepeljal zastaven čolnar domačin, s katerim sva obiskala otocič Kleptut in z razvalin gradu, ki se je dvigal tod v davnih časih, sem opazoval življenje in vrvenje na nešteti majovkah pod seboj. Kar zabavno je bilo, samo dolgo se nisem utegnil zadrževati ker so me vabili Karaimi.

Karaimi, tako so mi pravili in tako je zapisano tudi v vsakem vodiču, so židovska verska ločina, ki se drži Sv. pisma in ne priznava niti jeruzalemskega niti babilonskega Talmuda, to je verskega pisanja rabinovske tradicije, zbrana v dveh knjigah, ki datirata iz drugega stoletja po Kristusu.

Priladniki te sekte na Poljskem tvorijo v Trokiju, Lucku in Haliczu verske občine po nekaj sto članov. Njih duhovni se imenujejo Hazani, višji duhovnik, ki ima prestolnico v Trokiju pa Ulu Hazan.

Čeprav so židovskega porekla, se vendar razlikujejo od njihovih rojakov po veri in običajih, zlasti pa po poklicih. Ti ljudje se bavijo skoraj izključno le z ribarstvom, vrtnarstvom in kmetijstvom, kar je za žide nekaj nenavadnega. Medtem ko sem ogledoval njihov tempelj, v katerem pa razen hebrejskih napisov in lepe navade, da mora človek ostati pokrit, ni posebnih zanimivosti, je vstopil Ulu Hazan, ki je bil po vsej priliki obveščen o novinarjevem obisku in me povabil k sebi na dom.

Veliki duhovnik karaimske sekte je lep moč visoke rasti, visokega čela in ravnega pogleda. Iz njega sije hkrati moč in dobrotu.

Vprašanje, če so Karaimi res židovska sekta, sem mu nastavljal menda precej nerodno, ker me je zavrnil ves ogoren:

— Nikoli! Nismo židje in nimamo z židi nobenega opravka. Karaimi se nikoli ne bi poročili z židovko. Običajno se ženijo Karaimi med seboj, šem pa tja pa tudi s Poljakinjami.

— Ampak hebrejski napisi v vaši cerkvi?

— Table zakona — deset zapovedi — so v hebrejščini kakor v ortodoksnih ruskih cerkvah. S tega pa se ne sme kar tako naglo sklepati, da bi bili židje. Karaimi prihajajo s Krima, kjer jih je zelo mnogo in kjer je v Eupatoriji tudi seminar za karaimske duhovnike. Na Poljsko so jih poklicali pred šest sto let poljski kralji, ki so jim tudi zajamčili svobodo vere in njihovih tradicij.

In Ulu Hazan mi je pokazal in odprl krasno masivno skrinjico iz mahagonija — dar verske občine, — v kateri so spravljene potne listine, nekakšni urbariji Karaimov.

Karaimi, ki slove za zelo pogumen red, so služili včasih v poljski kraljevi gardi. So polnopravni poljski državljani in lahko zavzemajo najvišja politična mesta. Duhovnike jim plačuje država, vrhu tega

pa so deležni še podpore za izdajanje verskih publikacij.

Zanimal sem se že za značilne posebnosti njihove sekte, ki mi jih je Ulu Hazan tudi radevolje obrazložil.

Talmuda ne priznavajo, marveč poznajo samo Stari testament. — Njih biblija je turška, prav tako kakor njih turški tatarski jezik. Jezusa priznavajo samo kot preroka ne pa kot sinu božjega.

Na mojo pripombo, da se menda drže nekaterih življenjskih pravil, ki so slične židovskim, mi je duhovnik priznal, da sicer res ne jedo svinjskega mesa, drugače pa nimajo njihovi zakoni ničesar sličnega z židovskimi zapovedmi.

Karaimov je precej in živijo raztreseni po vsem svetu. Posebno velike pa so njih verske občine na Poljskem. V Trokiju jih je nad šest sto.

SANATORIJ IN TOVARNA  
ZA KRSTE

Neki zdravnik v Gargan-Livryju si je ustanovil poseben sanatorij, ki mu je lani prinesel 150 tisoč frankov dobička. Letos pa so njegovi dohodki padli komaj na eno petino. V tem času se je namreč bila nasproti sanatorija ustanovila tvornica za rakve. Zdravnikovi bolniki niso imeli samo priliko ves božji dan gledati krste, ampak so tudi morali od zore do mraka poslušati monotono pesem tvorniške žage, ki je pela svojo pesem ne le ob delovnikih, ampak tudi ob nedeljah. Bolniki, ki so se prekmalu naveličali hreščanja žage, so kakor hitro so jim dovolile telesne moči, vzeli slovo od sanatorija. Zdaj je vložil zdravnik proti tvornici za rakve tožbo. Opiral se je v glavnem na to, da je izgubil bolnike zaradi hrupa. Zahteval je od tvornice denarno odškodnino v znesku 200.000 frankov, sodišče pa mu je priznalo pravico do 150 tisoč frankov.

## POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava "G. N."

Koledar  
za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha —dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena  
50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company  
216 West 18th Street  
New York, N. Y.

ZNIŽANE CENE ZA  
TJA IN NAZAJ

## Do LJUBLJANE

IN NAZAJ PREKO HAMBURGA

\$174.— V TRETJEM  
RAZREDU

(U. S. Davek Posebej)

Ta cena je zdaj veljavna na vseh naših parnikih

Za podrobnosti vprašajte lokalne agente ali

HAMBURG-AMERICAN LINE  
39 BROADWAY NEW YORK

## POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte tora! da se Vas opominja, temveč obnove naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

## CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar  
San Francisco, Jacob Laushin

## COLORADO

Denver, J. Schutte  
Pueblo, Peter Cullig, A. Saftla  
Salida, Louis Costello  
Walsenburg, M. J. Bayuk

## INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

## ILLINOIS

Aurora, J. Verbich  
Chicago, Joseph Blush, J. Bevdč  
Mrs. J. Lukanič, Andrew Spillar  
Cicero, J. Fabian  
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich  
J. Zaleti, Joseph Hrovat  
La Salle, J. Spelich  
Mascoutah, Frank Augustin  
North Chicago, Anton Kobal  
Springfield, Matila Barborich  
Waukegan, Joze Zelenc

## KANSAS

Girard, Agnes Močnik  
Kansas City, Frank Žagar

## MARYLAND

Steyer, J. Černe  
Kittymiller, Fr. Vodopivec

## MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe  
Detroit, Frank Stular

## MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj  
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula  
Eveleth, Louis Gouže  
Gilbert, Louis Vessel  
Hibbing, John Povše  
Virginia, Frank Hrvatic

## MISSOURI

St. Louis, A. Nabrožoj

## MONTANA

Klein, John R. Rom  
Roundup, M. M. Panlan  
Washoe, L. Champa

## NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

## 6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogranjih opankih:

P A R I S 15. jan. (10 P.M.)

ILE De FRANCE 30. jan.; 17. feb.  
(12.05A.M.) (12.05A.M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta.

FRENCH LINE  
19 STATE STREET  
NEW YORK, N. Y.

## NEW YORK

Gowanda, Karl Strnlsha  
Little Falls, Frank Masie

## OHIO

Barberton, John Balant, Joe H. J.  
Cleveland, Anton Bobek, Chas.  
Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnick  
Frank Zandnik  
Euclid, F. Bajt  
Girard, Anton Nagode  
Lorain, Louis Balant in J. Kuršec  
Niles, Frank Kogovšek  
Warren, Mrs. F. Rachar  
Yountstown, Anton Kikelj

## OREGON

Oregon City, Ore., J. Koblar

## PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakš  
Bessmer, Mary Hribar  
Braddock, J. A. Germ  
Bridgeville, W. R. Jakobek  
Broughton, Anton Ipavec  
Claridge, A. Yerina

Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro. vansek

Crafton, Fr. Machek

Export, G. Previč, Louis Zupan.  
Čič, A. Škerlj

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kam'in

Greensburg, Frank Novak  
Homer City in okolico, Frank Fe. renchackIrwin, Mike Paushek  
Johnstown, John Polanc, Martin KoroshetKrayn, Ant. Tauželj  
Luzerne, Frank Balloch  
Manor, Fr. DemsharMeadow Lands, J. Koprivšek  
Midway, John Žust

Moon Run, Frank Podmilšek

Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Art.

J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pezdirc

Steelton, A. Hren

Unity Sta. in okolico, J. Škerlj, Fr. Šclnfrer

West Newton, Joseph Jovan

Willock, J. Velernej

## UTAH

Helper, Fr. Krebs

## WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tračnik in Jos.

Koren

Sheboygan, John Zorman

## WEST ALLIS

Frank Skok

## WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher

Diamondville, Joe Rollic

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.;

za štiri mesece \$2.; za četr let \$1.50.

New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

\*\*\*\*\*

ADVERTISE

in "GLASNARODA"